



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.  
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac  
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

**Scharz, Oddo**

**Salisburgi, 1738**

§. IV. Quæ sint partes Coadjutoris? Et quanta ejus potestas.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

jure stricto aliás obstante, cùm Papa hanc ipsam electionis formam non alio ex capite permittat, quām, ut se cer-

tum quoquomodo reddat de consensu Capitularium. Hæc laudatus Card. de Luca l. cit. n. 10.

## §. IV.

*Quæ sint partes Coadjutoris? Et quanta ejus potestas.*

## S U M M A R I A.

14. Coadjutor eadem jurisdictione pollet, quam habet coadjutus, non tamen sine limitatione. 15. Non tamen eadem honoris prærogativa gaudet, quā principalis. 16. Est alendus sumptibus principalis. 17. Officium Coadjutoris temporalis cessat morte coadjuti. 18. Non item Coadjutoris perpetui, cuius jus jam antē quæsum morte coadjuti magis actuatur.

**14** **Q**uoniam officium Coadjutoris in eo consistit, ut Rectorem principalem coadjuvet, ejusque vi-ces, ac munia suppleat, legitime infer-  
tur, quod eadem potestate polleat Coad-  
jutor, quām habuit principalis, ideo-  
que Coadjutor Episcopi, vel Abbatis li-  
beram rerum Ecclesiasticarum admini-  
strationem habet, modò nil alienet de  
bonis ad Ecclesiam, vel Episcopum spe-  
ctantibus cap. un. b.t. in 6. & cap. 24.  
de Elect. in 6. & insuper omnia ea, quæ  
sunt jurisdictionis, imò & ea, quæ sunt  
Ordinis Episcopalis, si ordinem Episco-  
palem habet, exercere, secùs aliis Epi-  
scopis, quasi suffraganeis, demandare  
potest. Quia tamen hæc potestas non  
nunquam restringi, & limitari solet,  
ideò ad formam concessionis respicien-  
dum est. Parisius de Resign. benef. lib. 7.  
**Ques.** 20. num. 19. Ubi verò de illa  
non satis liquet, attendendum est, ex  
qua causa datus sit Coadjutor, si ob  
temporalia, putà, quia coadjutus, qui  
ceteroquin spiritualia benè administrat,  
de dilapidatione suspectus est, tantum-  
modo ad exercitium illius causa tem-

poralis datus esse videtur. Quodsi ve-  
rò detur seni, vel infirmo, ad spiritualia duntaxat datus esse censetur, quan-  
do autem datur dementi, cùm ad om-  
nia reddatur impotens Episcopus, tam  
ad spiritualia, quām temporalia datus  
esse non ambigitur, ideoque ad instar  
principalis beneficia liberè conferre, &  
eorundem resignationes recipere pote-  
rit. Cabassut. Jur. Can. theor. § prax.  
lib. 1. cap. 16. num. 1. § 3. Barbos. J.  
E. V. lib. 3. cap. 10. num. 24. § seq. cum  
aliis ibidem relatis.

Quamvis autem Coadjutor dicatur, repre-  
sentare suum principale, non  
tamen eadem honoris prærogativa gau-  
det, sed vivente coadjuto, ultimo loco  
post omnes Canonicos sedere debet,  
prout censuit sacra rituum Congrega-  
tio in Patavina 3. Decembr. 1616. Ni-  
si Coadjutor in dignitate aliás consti-  
tutus foret, tunc enim absente, vel im-  
pedito coadjuto, præcedit omnes Cano-  
nicos, ac idem prorsus stallum, quod  
coadjutus, si præsens esset, obtineret,  
habere debet, prout ab eadem S. Con-  
gregat. in Brundusin. 29. Maii 1621. de-  
ci-

eisum refert Barbos. ad Concil. Trident. *Sess. 25. de Reformat. cap. 7. n. 18.*  
 § 20.

16 Quæres I. Cujus expensis alendus sit Coadjutor? Respondeo alendum esse de proventibus Prælati, in cuius auxilium assumptus est, habita ratione facultatum Prælati, qualitate Coadjutoris, & consuetudine patriæ. Colligitur ex *cap. 3. b.t. & cap. un. §. præsentis eod. in 6. & Concil. Trid. Sess. 21. cap. 6. Passerin. ad cit. cap. un. num. 43.* Quodsi facultates Ecclesiæ utriusque alendo non sufficiant, principalis, sive coadjutus de redditibus Ecclesiæ alendus est, ut pote qui quoad *titulum, & jus* adhuc manet Prælatus, Coadjutori verò de congrua sustentatione prospiciat Episcopus, dando eidem vel aliquod beneficium simplex juxta Concil. Trident. *Sess. 24. de Reform. cap. 17.* aut prout aliter providere poterit, ut loquitur eit. Conc. Trident. *Sess. 21. de Reform. cap. 6.* Quodsi verò Coadjutori Episcopus nullo modo alimenta præstare valeat, populus ad ea suppeditanda cogendus erit. *arg. cap. 4. de Consecr. Eccl. Passerin. ad cit. cap. un. num. 44. P. Reiffenstuel b. t. num. 55. & seqq. Fagnan. ad cap. 3. b. t. à num. 8. usque ad 14.*

17 Quæres II. Quando, & quomodo cesset officium Coadjutoris? Respon-

deo, morte coadjuti naturali, vel civili, vel etiam sublato impedimento, puta infirmitate, aut ætate, ipsum quoque officium Coadjutoris exspirare, quod accipe, si Coadjutor ad tempus datus sit. *cap. 2. de Suppl. neglig. Prælat.* Qui dein rationes reddere tenetur, vel ipsi Prælato, si sanæ mentis fuerit, vel Capitulo, vel etiam Prælato successori. *cap. un. §. præsenti h. t. in 6.*

Quodsi Coadjutor cum spe futura successionis datus sit, hujus officium in quantum cedit in favorem coadjuti, morte illius simul desinit vivere, neque enim quis mortuum adjuvare dicitur. In quantum verò respicit favorem Coadjutoris, non exspirat, sed *jus ad rem*, quod vi illius gratiæ preventivæ Coadjutori in beneficio, sive Prælatura jam acquisitum fuit, resolvitur in *jus plenum*, sive *jus in re*, ita, ut nova collatione haud opus sit, sed gratia coadjutoriæ absque alia solennitate Canonica ex primo jure Coadjutori jam quæsito effectum sortiatur; nam Papa in ejusmodi Coadjutoriis *ex nunc*, prout ex tunc facere collationem solet, ut resolvit Rota in *Tirasonens Coadjutor. 8. Novembr. 1599. coram Penia*, quam decisionem refert Garz. *de Benefic. part. 4. cap. 5. n. 128. & 138. Fagn. ad cap. 5. b. t. num. 41.*

## §. V.

### Quid circa coadjutorias Prælatorum majorum à Bæbmero specialiter notatum fuerit?

#### S U M M A R I A.

19. Bæbmerus ex Coadjutoriis perpetuis scandalum sumit, 20. maximè, quod eorum constitutio ad causas majores Sedi Apostolicæ reservatas referatur. 21.

Z

Pri-

